

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

05 martie 2024 nr. 07/5-03/444/384

La numărul unic 161/MEn/2024

*Referitor proiectul de hotărâre pentru aprobarea
proiectului de lege cu privire la spațiile de testare
inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei*

Ministerul Energiei
e-mail: secretariat@energie.gov.md

În copie: **Cancelaria de Stat**
e-mail: cancelaria@gov.md

La indicația Cancelariei de Stat nr. 18-69-2202 din 26 februarie 2024, Ministerul
Finanțelor a examinat proiectul de hotărâre *pentru aprobarea proiectului de lege cu
privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei*
(număr unic 161/MEn/2024), autor Ministerul Energiei, și în limita atribuțiilor
funcționale, comunică lipsă de propuneri și obiecții.

Secretar general al ministerului

Digitally signed by Roșca Dina
Date: 2024.03.06 19:18:46 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Dina ROȘCA

Ex.: Doina Bordei
tel.: (022)26-26-86
e-mail: doina.bordei@mf.gov.md

**MINISTERUL
AGRICULTURII
ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**MINISTRY
OF AGRICULTURE
AND FOOD INDUSTRY OF
THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

MD-2004 mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 162
Tel.: +373 22 204 512; e-mail: cancelaria@maia.gov.md, web: www.maia.gov.md

Nr. 2024PLP-703

La nr. 18-69-2202 din 26 Februarie 2024

Ministerul Energiei
Copie: Cancelaria de Stat

Examinând proiectul de hotărâre pentru pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei (*număr unic 161/MEn/2024*), în limita competențelor funcționale vă comunicăm lipsa obiecțiilor.

**Viceprim-ministru,
Ministrul agriculturii și
industrii alimentare**

Vladimir BOLEA

Digitally signed by Bolea Vladimir
Date: 2024.03.12 11:04:32 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex.: I. BOTEZATU
Tel.: +373 22 204 526

MD 2004, mun. Chișinău, bd Ștefan cel Mare și Sfânt, 162, tel. 022 20 45 87, e-mail: cancelaria@mediu.gov.md

Nr.13-05/587 din 05.03.2024

la nr. 18-69-2202 din 26.02.2024

Ministerul Energiei

copie: Cancelaria de Stat

În contextul examinării proiectului de hotărâre a Guvernului *pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei (număr unic 161/MEn/2024)* intervenim cu următoarele propuneri și completări.

La art. 12 alin.(2) potrivit propunerii autorului proiectului „În conformitate cu prevederile prezentei legi, ale altor acte normative aplicabile, precum și ale deciziei de aprobare **se stabilesc derogările de la legislația în vigoare.** În acest sens, Guvernul, prin decizia de aprobare, poate acorda o derogare de la prevederile specifice din domeniul energiei, amenajării teritoriului, construcțiilor, **mineritului**, protecției mediului, conservării naturii, gestionării apelor, protecției patrimoniului cultural și instalării, exploatarei și racordării instalațiilor de producere a energiei electrice, de la normele de procedură fiscală sau de la orice altă prevedere legală, care împiedică sau îngreunează în mod substanțial punerea în aplicare a proiectului de testare inovativă în materie de reglementare. Facilitățile acordate prin decizia de aprobare nu vor include nicio derogare de la obligația de a plăti taxe și impozite sau de la nivelul taxelor și tarifelor de impozitare aplicate în conformitate cu legislația în vigoare.”

În acest context, atragem atenția asupra faptului că conform prevederilor art. 73, alin.(2) din Codul Subsolului nr. 3/2009 construirea pe suprafețele cu zăcăminte de substanțe minerale utile, precum și amplasarea în locurile aflării lor a construcțiilor subterane nelegate de extragerea substanțelor minerale utile se permit în cazuri excepționale (construcția conductelor magistrale și a liniilor electrice de înaltă tensiune, căilor ferate și drumurilor auto de importanță națională, a obiectivelor industriale mari, extinderea construirii localităților în lipsa suprafețelor necesare),

prin coordonare cu Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale, cu condiția asigurării posibilității extragerii substanțelor minerale utile sau argumentării utilității economice a construirii, respectiv prevederile art. 12 din proiect, urmează a fi revizuite, în corespundențele cu prevederile menționate din Codul Subsolului nr. 3/2009.

Prevederile **articolului 13. alin. (1) lit. b)** „*Comisia pentru Spații de Testare Inovativă în materie de Reglementare în domeniul Energiei*”, este necesar a fi corelate cu alin. (8), (9) și (10) din același articol. Astfel, reieșind din norma precitată, reprezentantul organului central de specialitate al administrației publice pentru resurse naturale și mediu este menționat ca membru al Comisiei, care se prezumă că ar deține dreptul de vot, însă potrivit alin. (8), reprezentantul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul resurse naturale și mediu, are un rol consultativ, fără a deține un drept de vot. Respectiv, considerăm necesar ca în proiectul propus spre examinare să fie relatat expres, dacă reprezentantul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul resurse naturale și mediu, este membru al Comisiei și are drept de vot, sau este creat un Grup de lucru pe lângă Comisia menționată și, respectiv, rămâne ca consultant național cu statut de observator.

La **articolul 13. alin. (8)** sintagma „*în domeniul mediului*” urmează a fi înlocuită cu sintagma „*în domeniul resurse naturale și mediu*”.

Ministru

Digitally signed by Iordanov Iordanca-Rodica
Date: 2024.03.11 17:37:18 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Iordanca-Rodica IORDANOV

Republica Moldova

Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică
ANRE

str. Alexandr Pușkin, nr. 52/A, MD-2005 Chișinău, Tel: 022 823 955, anre@anre.md, <http://www.anre.md>

Nr. 06-01/1364 din 12.03.2024
La nr. 18-69-2202 din 26.02.2024

Ministerul Energiei
secretariat@energie.gov.md

Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

Cu referire la proiectul de hotărâre pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei (număr unic 161/MEn/2024), remis spre avizare de către Cancelaria de Stat, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (Agenția/ANRE) comunică următoarele propuneri și obiecții:

1. La art. 1, precum și în tot textul proiectului de substituit sintagma „*producerea, furnizarea sau consumul de energie*” cu sintagma „*producerea, transportul, distribuția, furnizarea sau consumul de energie*”.

Argumentare: Expunerea sintagmei în redacția propusă va face posibilă implementarea inovațiilor în toate sectoarele, inclusiv în sectorul de transport și distribuție a energiei.

2. La art. 2 alin. (1) de adăugat după cuvântul „*exceptării*” sintagma „*de la cadrul de reglementare aplicabil a*”.

Argumentare: Operarea modificării propuse este necesară pentru a exclude interpretările divergente la aplicarea legii respective.

3. La art. 2 alin. (2) propunem excluderea din domeniile menționate a lit. h) legat de stabilirea tarifelor și prețurilor în domeniul energetic.

Argumentare: Cadrul legal existent prevede că prețurile și tarifele reglementate la energia electrică, gaze naturale și la energia termică se aprobă de autoritatea de reglementare.

Prin urmare, domeniul „*stabilirea tarifelor și prețurilor în domeniul energetic*” nu poate fi considerat un domeniu de testare sub forma unor spații inovative de testare în materie de reglementare în domeniul energiei, acestea se determină conform Metodologiilor de calcul a tarifelor reglementate.

În cazul în care în sectoarele electroenergetic și al gazelor naturale pot fi testate careva inovări de către furnizorii de energie electrică și de gaze naturale propunând consumatorilor finali prețuri negociate la energia electrică și la gazele naturale, astfel nefiind necesară o derogare de la principiile de reglementare a sectoarelor respective.

4. La art. 3 lit. d) propunem să fie adăugată la final sintagma „*fără a aduce majorări ale tarifelor și prețurilor reglementate în domeniul energetic*”.

Argumentare: Considerăm că la punerea în aplicare a unui proiect de testare inovativă în materie de reglementare, nu trebuie să ducă în consecință la majorarea prețurilor și tarifelor reglementate în domeniul energetic. Orice proiect inovativ urmează să aducă beneficii consumatorilor și respectiv să fie justificat din punct de vedere al costurilor ce urmează a fi suportate în final de către consumatori.

5. Art. 8, se propune a fi exclus.

Argumentare: Atribuțiile ANRE sunt stabilite expres în Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică și alte legi sectoriale. Toate atribuțiile ce țin de promovarea, testarea proiectelor inovative

urmează a fi asumate de către Comisia pentru Spații de Testare Inovativă și de Ministerul Energiei, conform competențelor.

Totodată menționăm că, în ceea ce privește rolul de membru al Comisiei, potrivit art. 8 alin. (2) din Legea cu privire la energetică nr. 174 din 21.09.2017, Agenția este autoritate de reglementare cu statut de persoană juridică, este independentă în raport cu alte autorități și organe publice ori în raport cu alte entități publice sau private.

În aceste condiții, propunerea de delegare a angajaților ANRE în calitate de membri, depășește limitele competenței ANRE stabilite prin lege. Suplimentar, ANRE nu poate delega personal care să activeze în cadrul Comisiei ce se propune a fi creată și este inoportun ca Agenția să angajeze personal nou pentru a realiza atribuțiile în cadrul Comisiei respective.

De asemenea, menționăm că, potrivit atribuțiilor instituite Comisiei în art. 9 din proiectul Legii, personalul ANRE nu este în drept, precum și nu deține competențe să exercite atribuțiile respective, acestea fiind contrare atribuțiilor Agenției prevăzute în actele normative.

Astfel, menționăm că, vor crea impedimente întru exercitarea atribuțiilor funcției deținute în cadrul ANRE cu eventualele Decizii aprobate în cadrul Comisiei, emise pentru un participant care poate fi un titular de licență reglementat de ANRE.

Atribuțiile Comisiei indicate în proiectul Legii, precum și cele care urmează a fi descrise în Regulamentul privind procedura, funcționarea și atribuțiile Comisiei pentru Spații de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energetic sunt complexe, care urmează a fi exercitate de specialiști calificați în domeniu respectiv, care urmează a fi selectați după anumite criterii stabilite, pentru a pune în aplicare legea respectivă conform scopului urmărit.

Urmează de menționat că, ținând cont de volumul de lucru pe care urmează să îl îndeplinească membrul Comisiei, delegarea unui reprezentant al ANRE pentru anumite ore, ar însemna neîndeplinirea în termen de către ultimul a obligațiilor de serviciu, conform fișei de post la locul de muncă permanent.

Un capitol aparte îl reprezintă atribuțiile prevăzute de proiect cu referire la constatarea cazurilor de încălcare a legislației în domeniul punerii în aplicare a proiectelor de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energetic și aplicarea de sancțiuni de către ANRE.

De principiu considerăm inoportună sancționarea persoanelor care vor propune proiecte de testare inovativă și eventual vor eșua, sau proiectele nu vor atinge rezultatele scontate.

O astfel de prevedere va reduce interesul potențialilor solicitanți de a participa în cadrul unui proiect de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei.

Conform scopului declarat al proiectului prevăzut la art. 1, acesta urmărește *„punerea în aplicare a unui mecanism de reglementare a experimentelor inovative în sectorul energetic, în vederea efectuării de teste temporare sub forma unor spații inovative de testare în materie de reglementare cu scopul dezvoltării și creării de produse, tehnologii, servicii, modele de afaceri și noi abordări inovatoare referitoare la producerea, furnizarea sau consumul de energie”*.

În același timp, Codul cu privire la știință și inovare reglementează deja activitatea în domeniile cercetării și inovării atât de către organizațiile de drept public, cât și de către cele de drept privat.

Menționăm că, nu este judicios să fie propusă de Guvern sau de către Ministerul Energiei promovarea legii care stabilește că o structură creată din reprezentanți autorităților de stat și alte persoane care nu au nici o responsabilitate pentru deciziile adoptate, să ia decizii legate de aprobarea investițiilor și includerea în tarifele și prețurile reglementate, aprobate de ANRE, a costurilor pentru investiții, ce nu aduc sau nu neapărat vor aduce beneficii cuantificabile consumatorilor de energie electrică, de gaze naturale și de energie termică.

De asemenea, comunicăm că actele normative de reglementare și prevederile legilor sectoriale, elaborate pentru transpunerea acquis-ului Comunității Energetice, prevăd modalitatea de evaluare a investițiilor și de acceptare a investițiilor realizate de către titularii de licențe din sectoarele electroenergetic, de gaze naturale și termoelectric pentru a fi recuperate prin tarifele, prețurile reglementate.

În cazul în care titularii de licențe din sectoarele electroenergetic, de gaze naturale și termoeenergetic consideră oportun să implementeze proiecte inovative, ce nu se acceptă în planurile de investiții anuale, titularii de licențe urmează să-și asume responsabilitatea pentru astfel de proiecte de investiții și să fie implementate din contul titularilor de licențe.

Consumatorii trebuie să acopere cheltuielile justificate ale titularilor de licențe, care sunt luate în considerare la determinarea prețurilor și tarifelor reglementate, în conformitate cu cadrul legal existent.

Luând în considerare cele expuse comunicăm că este necesar de a modifica proiectul de lege propus spre avizare și promovarea acestuia, doar după stabilirea unei autorități concrete care își va asuma responsabilitatea pentru activitățile ce se propun conform proiectului de lege.

În cazul în care Ministerul Energiei consideră oportună promovarea tehnologiilor inovatoare, ele urmează a fi justificate economic și care să aducă beneficii tuturor consumatorilor de energie electrică, gaze naturale, energie termică.

De asemenea, este oportun ca pentru implementarea proiectelor pilot privind testarea tehnologiilor inovatoare să fie utilizate surse din granturi și/sau alte fonduri disponibile, considerând că gradul de succes și randamentul final al acestora este unul relativ redus, iar costurile aferente implementării acestora pot fi considerabile, acestea urmând a fi recuperate din contul consumatorilor de energie și/sau resurse energetice.

Toate persoanele care promovează tehnologii inovatoare și titularii de licențe din sectoarele reglementate urmează să cunoască că serviciile prestate se achită de consumatori și în cazul în care se solicită includerea în tarifele/prețurile reglementate a unor cheltuieli suplimentare, astfel de cheltuieli urmează a fi justificate de titularii de licențe, care urmează să-și asume responsabilitatea pentru proiectele de investiții.

Nu în ultimul rând, trezește îngrijorare regimul juridic al controalelor care sunt propuse de a fi puse în sarcina ANRE.

Atribuțiile de control ale Agenției sunt stabilite la art. 12 alin. (1) lit. b) și art. 15 din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, conform căroră ANRE monitorizează și controlează, în modul și în limitele prevăzute de legea menționată și de legile sectoriale, respectarea de către titularii de licențe, de autorizații a condițiilor stabilite pentru desfășurarea activităților licențiate, autorizate.

Astfel, atribuirea către ANRE a obligației de a realiza misiuni de control la un participant la testele efectuate în cadrul unui proiect de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei, contravine nu doar prevederilor Legii nr. 174/2017, dar și prevederile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător care stabilește expres la art. 1 alin. (3) că „dispozițiile acesteia se aplică în măsura în care nu contravin prevederilor legislației în vigoare privind activitatea de control și supraveghere a autorităților publice centrale de reglementare – a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, Consiliului Concurenței, Consiliului Coordonator al Audiovizualului – în limita domeniilor de activitate ale acestora.”

Mai mult, din tot cuprinsul proiectului distingem că acesta urmărește crearea unui mecanism de reglementare a experimentelor inovative în sectorul energetic, în vederea efectuării de teste temporare sub forma unor spații inovative de testare în materie de reglementare cu scopul dezvoltării și creării de produse, tehnologii, servicii, modele de afaceri și noi abordări inovatoare referitoare la producerea, furnizarea sau consumul de energie și nicidecum autorizarea unei activități de întreprinzător sub forma unui spațiu de testare inovativă în materie de reglementare.

Astfel, reieșind din faptul că prevederile Legii nr. 131/2012 se aplică doar în raport cu unitățile structurale/funcționale a persoanelor care practică activitate de întreprinzător, considerăm inoportună extrapolarea prevederilor acesteia asupra domeniului de cercetare și dezvoltare de produse și tehnologii inovatoare fie nu sunt aplicabile.

De menționat că, proiectul de lege nu definește expres care este obiectul controlului ce urmează a fi efectuat de către Agenție.

Totodată, autorii stabilesc la art. 32 – 35 al proiectului, atribuții clare Comisiei pentru Spații de Testare Inovativă în materie de Reglementare în domeniul Energiei de a monitoriza, evalua și de a verifica conformitatea activităților desfășurate în spațiul de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energetic.

6. La art. 13,

lit. c) propunem să fie exclusă.

Totodată, la alin. (7), propunem să fie exclus membru grupului de lucru din cadrul ANRE.

Argumentare: Se expune similar pct. 5.

6.1. Se propune de completat cu o literă nouă, după cum urmează:

- membru al Academiei de Științe a Moldovei.

Argumentare: Considerăm că urmează a fi desemnat un membru din cadrul Academiei de Științe a Moldovei, ținând cont de faptul că Academia deține cercetători științifici din sfera inovării.

7. Art. 37, alin. (2) propunem să fie exclusă.

8. Art. 38 – de exclus.

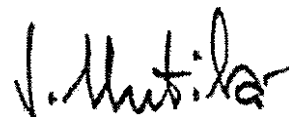
Argumentare: Similară în partea ce ține de controale ca și la pct. 5.

9. Art. 39, alin. (1), (15), (18), (19), (20), (23), (24) propunem să fie excluse.

Argumentare: Sectoarele electroenergetic, al gazelor naturale, termoeenergetic, serviciul public de alimentare cu apă și canalizare sunt reglementate conform prevederilor legilor în vigoare și a cadrului de reglementare secundar și nu pot fi create structuri care vor propune derogări de la cadrul de reglementare existent și includerea în prețurile, tarifele la energia electrică, la gazele naturale și la energia termică sau serviciul public de alimentare cu apă și canalizare, a costurilor nejustificate de către titularii de licențe din sectoarele menționate.

Cu referire la propunerea de modificare a Codului Contravențional, reiterăm că este inoportun sancționarea persoanelor care vor propune proiecte de testare inovativă și vor eșua, sau proiectele nu vor avea rezultatele propuse.

Considerăm că, autorul urmează să identifice alte pârghii de responsabilizare a participanților.

Veaceslav UNTILA
Director general

**AGENȚIA DE STAT PENTRU PROPRIETATEA
INTELECTUALĂ A REPUBLICII MOLDOVA**

Str. Andrei Doga nr. 24/1, MD-2024, Chișinău, Republica Moldova
Tel.: (+373-22) 400-508, email: office@agepi.gov.md
www.agepi.gov.md

**STATE AGENCY ON INTELLECTUAL PROPERTY
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

24/1, Andrei Doga Str., MD-2024, Chisinau, Republic of Moldova
Tel.: (+373-22) 400-508, email: office@agepi.gov.md
www.agepi.gov.md

nr. 409
din 12.03.2024

Ministerul Energiei
Piața Marii Adunări Naționale, 1
MD-2012, Chișinău, Republica Moldova
secretariat@energie.gov.md

copie: **Cancelaria de Stat a Republicii Moldova**
Casa Guvernului, MD-2012,
Chișinău, Republica Moldova
cancelaria@gov.md

La nr. 18-69-2202
din 26.02.2024

Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a examinat proiectul de hotărâre *pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei* (număr unic 161/MEn/2024), autor – Ministerul Energiei și, ținând cont de competența sa funcțională, precum și în scopul utilizării terminologiei corecte din domeniul proprietății intelectuale, comunică la **art. 28** din proiect următoarele propuneri:

denumirea articolului va avea următorul conținut ”Dreptul statului de a achiziționa drepturile asupra obiectelor de proprietate intelectuală rezultate din proiectele de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energetic”;

la alin. (1), textul ”Guvernul poate decide să achiziționeze drepturi de autor, brevete, secrete comerciale și alte drepturi de proprietate intelectuală conexe derivate din procesul inovativ” se va substitui cu textul ”Guvernul poate decide să achiziționeze drepturile asupra obiectelor de proprietate intelectuală, inclusiv secrete comerciale, rezultate din procesul inovativ”;

la alin. (3), textul ”înregistrarea drepturilor de autor, brevete, secretelor comerciale și a altor drepturi de proprietate intelectuală conexe derivate din procesul inovator” se va substitui cu textul ”înscriserea/acordarea protecției obiectelor de proprietate intelectuală rezultate din procesul inovativ”.

Cu titlu de informare, precizăm că regimul juridic al secretelor comerciale, inclusiv protecția împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale de secrete comerciale sunt stabilite în Legea nr. 384/2023 privind protecția secretelor comerciale.

Director general

Digitally signed by Rusu Eugeniu
Date: 2024.03.12 15:21:35 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Eugeniu RUSU

Ex.: Jana Țurcan
Tel.: 022-188567
E-mail: jana.turcan@agepi.gov.md

Nr.21/1-1768 din 01.04.2024

Ministerul Energiei

Copie: Cancelaria de Stat

Ca urmare a recepționării la 25.03.2024 a demersului Cancelariei de Stat nr.18-69-2202 din 26.02.2024, referitor la avizarea *proiectului de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei (nr. unic 161/MEn/2024)*, în conformitate cu competențele legale, comunicăm următoarele *obiecții* asupra cărora insistăm, în caz contrar proiectul nu poate fi promovat.

1. Din start constatăm că, Ministerul Energiei a inițiat un proiect de lege pentru punerea în aplicare a unui mecanism de reglementare a experimentelor inovative în sectorul energetic, în vederea efectuării de teste temporare sub forma unor spații inovative de testare în materie de reglementare, cu scopul dezvoltării și creării de produse, tehnologii, servicii, modele de afaceri și noi abordări inovatoare referitoare la producerea, furnizarea sau consumul de energie (*potrivit art.1 din proiect*), cu stabilirea în *dispoziții finale și tranzitorii a unor derogări de la 29 de legi integrale*, inclusiv care *au fost abrogate* (de exemplu: Legea nr.116/2012 privind securitatea industrială a obiectelor industriale periculoase (art.39 alin.(22)) sau în privința cărora este adoptată o lege (Codul urbanismului și construcțiilor nr.434/2023), care stipulează *momentul abrogării* lor, cum este cazul: Legii nr.721/1996 privind calitatea în construcții (art.39 alin.(7)), Legii nr.835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului (art.39 alin.(8)), Legii nr.163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție (art.39 alin.(9)), lucru inacceptabil într-un sistem de drept bazat pe supremația legii.

2. Astfel, enunțăm faptul că repetabilitatea exagerată a derogărilor de la 29 de legi indică faptul că proiectul legii necesită modificări și ajustări pentru a corespunde cerințelor sociale, fiind inadmisibil ca la etapa de elaborare a unei legi să fie stipulate o serie de derogări (de la mai multe legi, cu obiect de reglementare divers și diferit de obiectul de reglementare al proiectului de lege înaintat). Mai mult ca atât, derogarea este admisă cu titlu de excepție și numai în coraport cu reglementarea-cadru în materie (printr-un act normativ de nivel egal cu cel al reglementării de bază și cu obiect de reglementare conex) și doar în cazul în care se va folosi norma concretă din legea de la care se derogă (spre exemplu, prin derogare de la art.x alin.(y) din Legea nr.z).

3. Totodată, semnalăm că prin cele 29 de derogări de la legi, *de facto*, are loc restrângerea câmpului de aplicare a normelor juridice reglementate prin cele 29 de legi, precum și modificări abuzive ale acestora, dându-i-se o prioritate nejustificată

proiectului de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei.

4. Or, *obiectivele reglementărilor în domeniul amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor*, statuate la art.4 din Codul urbanismului și construcțiilor nr.434/2023 (*vizat la art.39 alin.(2) din proiectul legii*) sunt:

- sporirea eficienței activităților în sfera amenajării teritoriului, urbanismului, proiectării și construcțiilor prin asigurarea unui cadru normativ stabil pe termen lung, astfel încât acesta să nu permită apariția consecințelor nefavorabile pentru factorii implicați în elaborarea documentației de amenajare a teritoriului și de urbanism, în operațiunile de urbanism, în proiectarea, execuția, exploatarea și postutilizarea construcțiilor;

- stabilirea unor reguli și proceduri certe, prin elaborarea de norme juridice clare, care să nu permită interpretări arbitrare. Termenele, modalitatea de achitare și sumele spre plată în calitate de taxe trebuie să fie clar stabilite pentru fiecare beneficiar, astfel încât acesta să își poată determina și înțelege obligațiile impuse de lege, precum și să poată determina influența propriilor decizii de management al execuției construcției asupra sarcinii fiscale;

- dezvoltarea echilibrată și durabilă a localităților și teritoriului.

Prin urmare, obiectivele reglementărilor în domeniul amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor sunt intangibile în raport *cu scopul și domeniul de aplicare a proiectului de lege* cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei și respectiv, *propunerile de la art.39 alin.(2) din proiectul legii se vor exclude*.

5. De asemenea, *de la art.39 din proiect, se va exclude alin.(3)*, ce vizează Codul transporturilor rutiere nr.150/2014, deoarece domeniul de reglementare al Codului transporturilor rutiere este diferit de obiectul de reglementare al proiectului de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei. Mai mult, Codul transporturilor rutiere transpune mai multe regulamente-cadru ale Uniunii Europene, care nu stabilesc norme derogatorii pentru spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei, iar aprobarea acestor norme poate avea inclusiv impact asupra siguranței operațiunilor de transport rutier.

6. Cu referire la intenția de stabilire a derogărilor de la Legea nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare (*art.39 alin.(15) din proiectul legii*) menționăm că, alimentarea cu apă, captarea și epurarea apelor uzate sunt de o importanță deosebită pentru asigurarea calității vieții cetățenilor, dezvoltarea economică a țării, precum și protecția sănătății populației și a mediului înconjurător.

În egală măsură, potrivit prevederilor art.4 lit.c) din Legea nr.174/2021 privind mecanismul de examinare a investițiilor de importanță pentru securitatea statului, *exploatarea infrastructurii din domeniul apei și canalizării este unul dintre domeniile de importanță pentru securitatea statului*.

În conformitate cu prevederile art.32 alin.(1) din Legea nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, activitatea de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și/sau de canalizare se supune reglementării prin licențiere.

Subsecvent, potrivit prevederilor art.23 alin.(2) lit.a) și e) din Legea apelor nr.272/2011, activitățile de captare a apei din sursele de apă de suprafață și din cele subterane pentru alimentarea cu apă destinată consumului uman, inclusiv pentru prelucrarea produselor alimentare și în agroindustrie, precum și de deversare a apelor uzate pot fi efectuate numai în bază de autorizație de mediu pentru folosința specială a apei.

În contextul celor descrise, **propunerile de la art.39 alin.(15) din proiect se vor exclude**, deoarece acestea pot influența negativ calitatea, continuitatea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare.

7. În continuare, **la art.12 alin.(3) din proiect**, atenționăm că acesta urmează a fi exclus sau reformulat, având în vedere necesitatea clarificării a aspectului care pot fi „acțiunile și/sau omisiunile” pentru care nu se aplică sancțiuni. La caz menționăm că, în cazul în care implementarea proiectului generează careva distrugerii sau acțiunile de testare au un grad ridicat de pericol, nu pot fi aplicate nici un fel de derogări de la normele legale generale.

8. Consecutiv, **art.13 din proiect** urmează a fi completat cu prevederi care ar stabili *statutul Comisiei* pentru spații de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei, precum și *modul de organizare a activității secretariatului*, în special în partea ce ține de remunerarea personalului antrenat. Astfel, se consideră oportun de a menționa expres că, calitatea de membru a Comisiei este o activitate neremunerată, iar funcționarea secretariatului este asigurată de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii.

9. În final, **la art.16 alin.(4) din proiect**, textul „planul local de amenajare a teritoriului și/sau urbanism” se va substitui cu cuvintele „documentația de amenajare a teritoriului și documentația de urbanism”.

Secretar general

Digitally signed by Turcanu Angela
Date: 2024.04.01 14:45:04 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Angela ȚURCANU

Executor: Silvia Muntean
Adresă de e-mail: silvia.muntean@midr.gov.md
Telefon: 022250672

Instituția Publică
Centrul Național pentru
Energie Durabilă

Date de contact
Mun. Chișinău, str. Alecu Russo 1, et.10, MD-2068
+373 22 499 444 • office@cned.gov.md • www.cned.gov.md

MINISTERUL ENERGIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

06 martie 2024 nr. 25-137

Ministerul Energiei

e-mail: secretariat@energie.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat

e-mail: cancelaria@gov.md

Prin prezenta, Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă (IP CNED), a examinat solicitarea Ministerului Energiei, nr. 07-569 din 27 februarie 2024 cu privire la avizarea proiectului Hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei (număr unic 161/MEn/2024) și Vă prezintă următoarele comentarii și propuneri asupra proiectului.

La articolul 13. propunem să fie incluși în calitate de membri ai Comisiei pentru Spații de Testare Inovativă în materie de Reglementare în domeniul Energiei un reprezentant din cadrul Institutului de Energetică și un reprezentant din cadrul Academiei de Științe a Republicii Moldova.

Cu respect,

Director

Digitally signed by Muntean Ion
Date: 2024.03.06 17:31:16 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ion MUNTEAN

*Ex: Cornelia Negruța
tel. 022 499 444, ext. 6
e-mail: cornelia.negruta@cned.gov.md*

Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă
IDNO: 1011601000099

Suntem pe
social media,
urmărește-ne:

Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării
al Republicii Moldova

Nr. 16/1 - 750 din 11.03.2024

Ministerul Energiei
Copie: Cancelaria de Stat

Urmare examinării proiectul de hotărâre pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei (număr unic 161/MEn/2024), în limita competențelor funcționale comunicăm următoarele.

Cu titlu general menționăm că, orice derogări de la legislația națională care transpune prevederile cadrului legal al UE aferent accesului pe piață, comerțului cu bunuri și servicii etc, poate fi tratată echivoc și nu se încadrează în procesul de integrare a Republicii Moldova la UE. Mai mult, una dintre recomandările de bază ale CE este alinierea totală la standardele europene în vederea asigurării recunoașterii produselor și serviciilor moldovenești pe piața UE.

În acest sens, considerăm necesar excluderea derogării propuse prin art. 39 alin. (26), în speță completarea art. 1 din Legea nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității. Legea nr. 235/2011 constituie cadrul național pentru implementarea Regulamentului (CE) nr. 765/2008 și a Deciziei nr. 768/2008/CE. Aceasta reprezintă cadrul legal orizontal care facilitează eliminarea barierelor tehnice în calea comerțului, creând un cadru național armonizat pentru activitățile de acreditare și evaluare a conformității.

Obiecția menționată supra este valabilă și pentru alin. (27), al aceluiași articol, prin care se propune completarea art. 1 din Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007. Prevederea propusă în proiect contravine cadrului de reglementare european, și nu este compatibilă Codului european al comunicațiilor electronice, instituit prin Directiva (UE) 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018, și urmează a fi exclusă.

În aceeași ordine de idei, semnalăm că includerea derogărilor în cadrul normativ național armonizat la acquis-ul Comunitar pot genera deficiențe și tergiversări ale procesului de screening bilateral preconizat pentru semestrul II al anului curent.

Secretar de stat

Digitally signed by Ceban Cristina
Date: 2024.03.13 14:10:07 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Cristina CEBAN

Ex. Natalia JALBA, 022 250-642
Valeriu GRIBINCEA, 022 250-630

SERVICIUL DE INFORMAȚII ȘI SECURITATE AL REPUBLICII MOLDOVA

MD 2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 166, tel. 022-239-625, fax 022-234-068, e-mail: sis@sis.md

„13” _____ martie 2024

Nr. E/2836

La scrisoarea Cancelariei de Stat
nr.18-69-2202 din 26.02.2024

Ministerul Energiei
secretariat@energie.gov.md

Copie: **Cancelaria de Stat**
cancelaria@gov.md

Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova (*în continuare – Serviciul*), a examinat proiectul de hotărâre a Guvernului *pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei (număr unic 161/MEn/2024)*, și Vă comunică următoarele.

1. Serviciul propune substituirea sintagmei „*producerea, furnizarea sau consumul de energie*” cu sintagma „*producerea, transportul, distribuția, furnizarea sau consumul de energie*” din art. 1 al proiectului de lege, precum și în tot textul proiectului or, expunerea sintagmei în redacția propusă va face posibilă implementarea inovațiilor în toate sectoarele, inclusiv în sectorul de transport și distribuție a energiei.

2. Pentru a exclude interpretările divergente la aplicarea legii respective, propunem completarea art. 2 alin. (1), și anume după cuvântul „*exceptării*”, de completat cu sintagma „*de la cadrul de reglementare aplicabil a*”.

3. Cadrul legal existent, prevede că prețurile și tarifele reglementate la energia electrică, gaze naturale și la energia termică, se aprobă de autoritatea de reglementare.

Prin urmare, „*stabilirea tarifelor și prețurilor în domeniul energetic*” este determină conform Metodologiilor de calcul a tarifelor reglementate, respectiv nu se încadrează în domeniu de testare sub forma unor spații inovative.

Astfel, considerăm necesară excluderea din domeniile menționate la art. 2 alin. (2) a lit. „*h*) *stabilirea tarifelor și prețurilor în domeniul energetic*”.

4. Serviciul consideră oportună completarea art. 3 alin. (1) lit. d) cu sintagma „*fără a aduce majorări ale tarifelor și prețurilor reglementate în domeniul energetic*”. Or, punerea în aplicare a unui proiect de testare inovativă în materie de reglementare, nu trebuie să ducă în consecință la majorarea prețurilor și tarifelor reglementate în domeniul energetic. Orice proiect inovativ urmează să aducă beneficii consumatorilor și respectiv să fie justificat din punct de vedere al costurilor ce urmează a fi suportate în final de către consumatori.

5. Cu referire la art. 39, alin. (1), (15), (18), (19), (20), (23), (24) din proiect, Serviciul propune a fi excluse, deoarece, sectoarele electroenergetic, al gazelor naturale, termoenergetic, serviciul public de alimentare cu apă și canalizare sunt reglementate conform prevederilor legilor în vigoare și a cadrului de reglementare secundar.

Respectiv, nu pot fi create structuri care vor propune derogări de la cadrul de reglementare existent și includerea în prețurile, tarifele la energia electrică, la gazele naturale și la energia termică sau serviciul public de alimentare cu apă și canalizare, a costurilor nejustificate de către titularii de licențe din sectoarele menționate.

Mai mult ca atât, consideră inoportună propunerea de modificare a Codului Contravențional prin sancționarea persoanelor care vor înainta proiecte de testare inovativă și vor eșua, sau proiectele nu vor avea rezultatele dorite.

6. Totodată, în art. 29 din proiectul de lege înaintat spre avizare se operează cu noțiunea de „informații confidențiale”, ceea ce ar putea fi confundat cu informațiile ce au aplicată parafa de secretizare „Confidențial” în sensul Legii nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat.

În acest sens, Serviciul propune înlocuirea sintagmei „**informații confidențiale**”, cu sintagma „informații cu accesibilitate limitată” or potrivit prevederilor art. 54 alin. (1) lit. a) din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, textul actului normativ urmează a fi elaborat în așa fel, încât conținutul proiectului să fie într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc.

Suplimentar, în proiect sunt prevăzute norme privind protejarea unor categorii de informații (*care nu cad sub incidența Legii nr. 245/2008*), însă nu sunt prevăzute mecanisme de control/sancționare pentru divulgarea acestora, or în lipsa unui asemenea mecanism, limitarea accesului nu va atinge scopul stabilit, respectiv, Serviciul propune completarea proiectului cu norme care ar reglementa această lacună.

Sergiu DRUȚĂ
Director adjunct

Digitally signed by Druță Sergiu
Date: 2024.03.13 14:19:36 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD- 2068, Chișinău, str. Alecu Russo, 1
E-mail: office@competition.md; www.competition.md

Nr. DJ-06/154-379 din 22 martie 2024

Nr. 18-69-2202 din 26.02.2024

Ministerul Energiei al Republicii Moldova

secretariat@energie.gov.md

În copie: **Cancelaria de Stat a Republicii Moldova**

cancelaria@gov.md

Plenul Consiliului Concurenței, în cadrul ședinței din 21 martie 2024, a examinat în temeiul prevederilor art. 39 lit. c) și art. 41 alin. (1) lit. d) ale Legii concurenței nr. 183/2012, proiectul de hotărâre pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei (**număr unic 161/MEn/2024**) și, în limitele competenței sale, comunică următoarele.

Proiectul de hotărâre de Guvern stabilește cadrul juridic pentru punerea în aplicare a unui mecanism de reglementare a experimentelor inovative în sectorul energetic, în vederea efectuării de teste temporare sub forma unor spații inovative de testare în materie de reglementare cu scopul dezvoltării și creării de produse, tehnologii, servicii, modele de afaceri și noi abordări inovatoare referitoare la furnizarea sau consumul de energie și reglementează instituirea *Comisiei pentru Spații de Testare Inovativă în materie de Reglementare în domeniul Energiei*, ca organism colegial interinstituțional permanent, fără personalitate juridică, care gestionează și supraveghează proiectele de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei.

1. Notăm faptul că art. 12 din proiect prevede unele măsuri de sprijin care pot fi acordate titularului deciziei de aprobare a desfășurării unei activități în spații de

testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei, care deși nu sunt expres și clar stabilite formele și obiectivele măsurilor de sprijin prezintă semene de ajutor de stat reglementat de Legea cu privire la ajutorul de stat nr. 139/2012.

Conform pct. 51 din Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, *un „deficit” în veniturile fiscale și de securitate socială datorat exonerării sau reducerilor la plata impozitelor sau a contribuțiilor la asigurările sociale acordate de către statul membru sau scutirilor de la obligația de a plăti amenzi sau alte sancțiuni pecuniare îndeplinește cerința privind resursele de stat prevăzută la articolul 107 alineatul (1) din tratat.*

Întrucât, proiectele beneficiarilor vor putea să se bucure de derogări de la aplicarea și modificarea cadrului legal și de la aplicarea sancțiunilor administrative titularului deciziei de aprobare de desfășurare a activității în spațiile de testare inovativă în materie de reglementare pentru acțiunile și/sau omisiunile acestuia legate strict de implementarea proiectului de testare inovativ, ar putea astfel crea, un avantaj economic unor beneficiari, pe care nu l-ar fi putut obține, în condiții normale de piață.

Respectiv, dacă măsurile de sprijin prevăzute de proiect vor presupune acordarea unui avantaj economic unor beneficiari, implementarea acestora, urmează să fie realizată de către furnizorul/inițiatorul ajutorului de stat cu respectarea normelor materiale și procedurale stabilite de Legea nr. 139/2012 și actele normative ale Consiliului Concurenței.

2. Conform art. 13 din proiectul de hotărâre, punerea în aplicare, supravegherea și aprobarea proiectelor de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei se propune a fi asigurată de *Comisia pentru Spații de Testare Inovativă în materie de Reglementare în domeniul Energiei*, din componența căreia va face parte și Consiliul Concurenței, cu drept de vot în cadrul ședințelor Comisiei.

Prioritar, atragem atenția la faptul că în conținutul proiectului nu este clar prevăzut statutul juridic al *Comisiei pentru Spații de Testare Inovativă în materie*

de Reglementare în domeniul Energiei și nu este clar stabilită entitatea care va purta răspunderea pentru acțiunile sau inacțiunile de intervenție pe piață ce vor avea ca efect limitarea concurenței și, respectiv nu este clar cine va avea nemijlocit calitatea procesuală în instanța de judecată de participant - reclamant sau pârât: Comisia, Ministerul Energiei sau Guvernul la contestarea în instanța de judecată a deciziilor Comisiei.

Suplimentar, semnalăm despre faptul că Consiliul Concurenței, ca autoritate națională de concurență, **nu are rolul de reglementare și supraveghere a piețelor din domeniul energiei.**

Respectiv, participarea reprezentantului Consiliului Concurenței, inclus în cadrul Comisiei, contravine cu atribuțiile angajaților Consiliului Concurenței prevăzute de Legea nr.183/2012.

Totodată, **semnalăm premisele unui risc de conflict de interes instituțional** reieșind din faptul că Consiliul Concurenței, **nu dispune de competențe pentru a se expune ex-ante** în procesul de selectare și aprobare a solicitanților de spații, precum și faptul că **această prevedere va împiedica realizarea competenței ex-post de investigare a încălcărilor legislației din domeniul concurenței**, inclusiv și a încălcărilor Legii nr. 139/2012, asigurată Consiliului Concurenței de art. 39 al Legii concurenței.

Subsecvent, menționăm faptul că participarea la **selectarea potențialilor beneficiari** ai ajutorului de stat ar putea contraveni și atribuțiilor Consiliului Concurenței în domeniul ajutorului de stat. Astfel, conform art. 2 din Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, **Consiliul Concurenței deține doar atribuții de autorizare, monitorizare și raportare a ajutorului de stat, acordat de furnizori/inițiatori în conformitate cu art. 3 alin. (1) din Legea nr. 139/2012 și nu participă la selectarea și acordarea ajutorului de stat.**

Luând în considerare că atribuțiile Comisiei excede atribuțiile angajaților Consiliului Concurenței prevăzute de Legea nr.183/2012, **considerăm imperios de a fi exclusă autoritatea de concurență din componența Comisiei pentru Spații de Testare Inovativă în materie de Reglementare în domeniul Energiei**, întrucât

atribuțiile reprezentantului Consiliului Concurenței în cadrul Comisiei menționate nu sunt specifice unei autorități de concurență și ar putea contraveni cu atribuțiile sale prevăzute de Legea concurenței nr. 183/2012 și Legea nr. 139/2012.

3. Conform alin.(2) al art. 28 din proiect, se propune achiziționarea drepturilor de proprietate intelectuală să fie efectuată la un „preț corect de piață”, convenit în prealabil cu participantul și cu respectarea regulilor privind ajutorul de stat și concurență. La acest aspect, urmează să atragem atenția asupra faptului că sintagma „preț corect de piață” nu oferă o claritate și o previzibilitate suficientă și nefiind definită de lege ar putea fi ambiguu interpretată.

Evaluarea valorii de piață a obiectelor de proprietate intelectuală se efectuează în strictă conformitate cu principiile generale privind evaluarea în domeniul proprietății intelectuale, conform art. 34 al Legii nr. 114/2014 cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală și Hotărârea Guvernului nr. 783/2003 cu privire la evaluarea obiectelor de proprietate intelectuală.

În context, pentru a fi asigurată respectarea principiilor de bază ale concurenței la achiziționarea drepturilor de proprietate intelectuală de către Guvern, alin.(2) al art. 28 din proiect urmează a fi expus în sensul ca achizițiile de drepturi de proprietate intelectuală se efectuează la un preț egal cu cel puțin valoarea de piață a obiectului dreptului de proprietate intelectuală determinată de un evaluator în conformitate cu Legea nr. 114/2014 și Hotărârea Guvernului nr. 783/2003 cu privire la evaluarea obiectelor de proprietate intelectuală.

4. Conform cu art. 38 din proiect, autoritățile responsabile de controlul de stat în domeniul respectării legislației în domeniul energiei și al concurenței se propun a fi desemnate ANRE și Consiliul Concurenței, iar măsurile de control vor fi exercitate în conformitate cu prevederile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător și a cadrului normativ în vigoare, fapt ce ar putea crea confuzii în privința delimitării atribuțiilor dintre autoritatea de reglementare în energetică și autoritatea de concurență.

Ținem să menționăm, că Consiliul Concurenței, ca autoritatea de concurență, asigură aplicarea și respectarea legislației ce vizează domeniul concurenței și a

ajutorului de stat, în conformitate cu normele materiale și procedurale ale Legii concurenței nr. 183/2012 și ale Legii cu privire la ajutorul de stat nr. 139/2012 și nu aplică prevederile Legii privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător nr. 131 din 08.06.2012.

Astfel, pentru a asigura o delimitare clară a competențelor autorităților responsabile și corelarea cu art. 34 alin.(5) din Legea nr. 183/2012, considerăm imperios ca art. 38 din proiect, ce ține de atribuțiile realizate de către Consiliul Concurenței în domeniul energiei, să fie stabilit separat printr-un alineat distinct de ANRE și să fie expus în sensul că controlul respectării legislației concurențiale este exercitat de către Consiliul Cocurenței ex-post (ulterior), pentru asigurarea concurenței, aplicând Legea concurenței nr. 183/2012 și Legea cu privire la ajutorul de stat nr. 139/2012.

Alexei Gherțescu
Președinte

Digitally signed by Gherțescu Alexei
Date: 2024.03.22 15:19:55 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Executor: SAVCA Cristian, controlor de stat
Tel. 076060186

CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA
str. Columna 106 A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)
tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md, www.calm.md

Nr. 83 din 05 martie 2024

Ministerul Energiei
secretariat@energie.gov.md
nicolae.negru@energie.gov.md
copie:

Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

AVIZ

la proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei
(număr unic - 161/MEn/2024)

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat adresarea Ministerului Energiei nr. 07-569 din 28.02.2024, privind avizarea proiectului Hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei (număr unic - 161/MEn/2024), (în continuare – proiectul) și expune următoarele.

Recomandăm, inclusiv pentru optimizarea lecturii, la primele mențiuni în textul proiectului, înlocuirea în continuare a întregilor sintagme, cu stipularea acestora, după cum urmează:

- i) „spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei” (în continuare – „spațiile de testare”);
- ii) „proiect de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei” (în continuare – „proiect de testare”);
- iii) „Comisia pentru Spații de Testare Inovativă în materie de Reglementare în domeniul Energiei” (în continuare – CSTIRE).

În art. 16 (Inițierea procedurii de aprobare) alin. (4) din proiect (*În scopul examinării inițiativei, Secretariatul Comisiei pentru Spații de Testare Inovativă în materie de Reglementare în domeniul Energiei informează autoritatea publică locală pe teritoriul căreia va fi implementat proiectul cu privire la inițiativa publicată, după caz. Autoritatea publică locală emite un aviz cu privire la compatibilitatea inițiativei cu planul local de amenajare a teritoriului și/sau de urbanism*), cuvintele „**Autoritatea publică locală**” urmează a se substitui cu cuvintele „**Autoritatea executivă a administrației publice locale**” (pentru previzibilitate și operativitate).

Menționăm , că unele acte legislative care se modifică prin proiect urmează a fi adoptate (Codul subsolului) sau publicate (Codul funciar) în nouă redacție.

Susținem promovarea proiectului, cu luarea în considerație a recomandărilor și propunerii sus-menționate.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Ex.: Igor Cristal, expert CALM
Tel:22-35-09

Societatea pe Acțiuni „CET-Nord”

Republica Moldova, 3100, mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare 168
tel. (+373-231) 53-359, 88-359,
E-mail: office@cet-nord.md, www.cet-nord.md
IDNO 1002602003945, Capitalul social: 117 796 320 lei
IBAN: MD39VI022510100000013MDL
BC „Victoriabank” SA filiala 1 Bălți,
BIC VICBMD2X740

Nr. 400-08/0399 din 22.03.2024
La nr. 07-569 din 27.02.2024

Ministerul Energiei
secretariat@energie.gov.md
nicolae.negru@energie.gov.md

Referitor la: proiectul de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei

Urmare a examinării proiectului remis spre examinare înaintăm următoarele propuneri și obiecții:

1. Articolul 3 „Criterii de eligibilitate” urmează a fi revizuit întrucât îngustează cercul de proiecte care sunt eligibile, or, prin formularea „*dimensiunea inovatoare a proiectului propus, acesta având posibilitatea de a aduce o contribuție importantă la dezvoltarea producerii de energie electrică prin utilizarea surselor de energie regenerabilă, la stocarea acestora sau la soluții alternative avansate pentru furnizarea, distribuția sau consumul de energie electrică*”, se statuează că sunt eligibile numai proiectele care au ca finalitate dezvoltarea producerii de energie electrică, deși proiectul de lege elaborat are ca obiect de reglementare crearea unui regim juridic favorabil în vederea ghidării, sprijinirii și exceptării întreprinderilor în activitățile lor inovatoare în domeniul energiei.

Mai mult ca atât, Articolul 4 din proiectul de lege, stabilește că unul din principiile de bază la executarea respectivei legi este **tratamentul nediscriminatoriu și egal al solicitanților**, adică se garantează eligibilitatea pentru toți participanții din domeniul energiei și pentru proiectele care au ca scop dezvoltarea sectorului energetic.

Prin urmare, ajustarea **Articolului 3** în coraborare cu **Articolul 4** este un demers imperativ necesar.

2. Având în vedere că scopul principal al proiectului de lege este să stimuleze inovația în sectorul energetic național, fiind totodată o acțiune inovativă pentru sectorul energetic, atât din punct de vedere legislativ, cât și procedural deoarece presupune acordarea unor derogări, considerăm oportun ca prevederile **Capitolului IV „Înființarea și funcționarea spațiilor de testare inovativă în materie de reglementare energetică”** să fie transpus într-un regulament aprobat prin Hotărâre de Guvern, ceea ce ar asigura flexibilitate la operarea unor modificări necesare, în funcție de necesitatea promovării proiectelor strategice de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei.

**Director General interimar
al întreprinderii**

Digitally signed by Brînză Marian
Date: 2024.03.22 11:48:46 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Marian BRÎNZĂ

*Ex. Director Administrativ
Adrian Crasnobaev
Tel. 023153349*

FEE-NORD

Furnizarea Energiei Electrice Nord

S.A. „Furnizarea Energiei Electrice Nord”

MD-3129, mun. Bălți, str. Strii, 17 „a”

Cod fiscal 1015602003305

Capitalul social 600 000 lei

www.fee-nord.md

e-mail: anticamera@fee-nord.md

Tel: (231) 6-43-07

Nr.03-202 din 01.03.2024

Ministerul Energiei al Republicii Moldova
MD-2012, mun. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale 1
secretariat@energie.gov.md
nicolae.negru@energie.gov.md

copie:

Cancelaria de Stat
MD-2012, mun. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale 1
cancelaria@gov.md

Referitor la solicitarea Dvs. nr. 07-569 din 27.02.2024 privind inițierea procesului de elaborare a proiectului Hotărârii Guvernului *pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei (număr unic-161/MEn/2024)*, S.A. „FEE-Nord”, comunică că susține proiectul propus.

Director General interimar
S.A. „FEE-Nord”
Oleg PETELCA

Digitally signed by Petelca Oleg
Date: 2024.03.01 14:41:24 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Exec.: Ceban A.
Tel. 062163456

Nr. de ieșire: 0504/047093-20240305
Nr. intrare: 20240229-16697
La Nr.: 07-569 din 27 februarie 2024

Subiect: „Avizarea proiectului Hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei.”

Prin prezenta, Î.C.S. "Premier Energy Distribution" S.A. având în vedere scrisoarea 07-569 din 27 februarie 2024 de avizare a proiectului Hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de Lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei, pe marginea examinării actului de referință, Vă comunică următoarele aspecte:

1. Având în vedere că *Articolul 1. Obiectul de reglementare a Legii cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei* nu include mențiuni privind sectoarele de distribuție și transport a energiei electrice, se propune completarea acestui:

Articolul 1. Obiectul de reglementare

Prezenta lege stabilește cadrul juridic pentru punerea în aplicare a unui mecanism de reglementare a experimentelor inovative în sectorul energetic, în vederea efectuării de teste temporare sub forma unor spații inovative de testare în materie de reglementare cu scopul dezvoltării și creării de produse, tehnologii, servicii, modele de afaceri și noi abordări inovatoare referitoare la producerea, transportul, distribuția, furnizarea sau consumul de energie.

2. Se propune excluderea din *Articolul 2., pct. (2) litera h) Stabilirea tarifelor și prețurilor în domeniul energetic.*

3. Se propune includerea în *Articolul 2, pct. (2) literele:*

- i) Digitalizarea proceselor de distribuție și transport a energiei electrice;
- j) Implementarea noilor tehnologii și soluții constructive în rețelele de distribuție și transport a energiei electrice;

De asemenea, considerăm oportun adoptarea unei orientări pragmatice, astfel încât să se testeze inovațiile care, dacă se dovedesc a fi de succes, pot fi implementate în industria energiei electrice într-un mod care, în cazul operatorilor de distribuție, să conducă la creșterea productivității în procesele de afaceri care să ducă la economii tarifare pentru consumatorii finali.

Considerăm potrivită sugestia eficientizării proceselor și eliminarea posibilei birocrății în ceea ce privește primirea și analiza propunerilor de inovare, precum și dezvoltarea testelor de validare prin intermediul unui proiect pilot și aprobarea implementării acestuia în sectoarele afectate, în cazul rezultatului pozitiv.

Ținem să menționăm că, această Lege necesită a fi elaborată și aplicată sub premisa și în favoarea consumatorului final, fără a fi afectate tariful de rețea și prețul reglementat de furnizare a energiei electrice aplicate acestuia.

Cu respect,

Gotisan Tatiana

Director Reglementari, Tarife și Achiziții de Energie

Digitally signed by Gotisan Tatiana
Date: 2024.03.12 16:02:12 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex: Stancu Elena
Tel: 022 431 934

Guvernul Republicii Moldova
Agenția Proprietății Publice
„TERMoeLECTRICA” S.A.
MD-2024, mun. Chișinău, str. Tudor Vladimirescu, 6
Tel.: +373-22-43-64-59, fax: +373-22-49-50-97
E-mail: anticamera@termoelectrica.md
Cod fiscal: 1003600026295, Cod TVA: 0400008
Cod IBAN: MD63ML000000002251328842
B.C. „Moldindconbank” S.A., sucursala „Burebista”
Capitalul social: 554051660 lei

Правительство Республики Молдова
Агентство Публичной Собственности
„TERMoeLECTRICA” A.O.
MD-2024, мун. Кишинэу, ул. Тудор Владимиреску, 6
Тел.: +373-22-43-64-59, fax: +373-22-49-50-97
E-mail: anticamera@termoelectrica.md
Фискальный код: 1003600026295, НДС: 0400008
Код IBAN: MD63ML000000002251328842
B.C. „Moldindconbank” A.O., отделения „Burebista”
Уставный капитал: 554051660 лей

Nr. 49/3612 din 15.03.24
La nr. 07-569 din 27.02.2024

Ministerul Energiei

Piața Marii Adunări Naționale, 1

MD-2033, mun. Chișinău

e-mail: secretariat@energie.gov.md

nicolae.negru@energie.gov.md

Copie: **Agencia Proprietății Publice**

Piața Marii Adunări Naționale, 1

MD-2033, mun. Chișinău

e-mail: corespondenta@app.gov.md

Prin prezenta, „Termoelectrica” S.A. informează că, a examinat demersul Ministerului Energiei nr. 07-569 din 27.02.2024 referitor la avizarea proiectului Hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei.

Reieșind din situația dificilă în sfera energiei a Republicii Moldova, considerăm oportun extinderea domeniului de aplicare a legii în cauză dincolo de proiectele de energie electrică la întreg sector energetic, inclusiv domeniile combustibilului, energiei termice, eficienței energetice etc., și respectiv, substituirea textului ”în domeniul energiei electrice” cu textul ”în domeniul energiei” pe tot textul proiectului de lege.

Director General al întreprinderii (interimar)

Iurie RAZLOVAN

Ex: Galina Parsian
022 436 472

**ACADEMIA DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI**

Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 1
MD – 2001, Chișinău,
Republica Moldova
tel: (+373 22) 27-14-78
Fax: (+373 22) 54-28-23
E-mail: consiliu@asm.md

**ACADEMY OF SCIENCES OF
MOLDOVA**

1, Ștefan cel Mare și Sfânt Ave.
MD – 2001, Chișinău,
Republic of Moldova
tel: (+373 22) 27-14-78
Fax: (+373 22) 54-28-23
E-mail: consiliu@asm.md

Nr. 244-12/7 din 03.05. 2024
La nr. 07-1211 din 30.04.2024

**Ministerul Energiei al Republicii
Moldova,
Secretar general al ministerului Andrei
GRÎȚCO
Copie: Cancelaria de Stat**

Stimate Doamnăle Secretar general,

Prin prezenta, vă informăm că Academia de Științe a Moldovei avizează pozitiv proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei (număr unic – 161/MEn/2024). Totodată, atenționăm că în Nota Informativă, la capitolul modificărilor care urmează a fi efectuate la actele legislative și normative, pagina 6, în listă sunt incluse în mod repetat Legea nr. 209/2016 privind deșeurile și Legea nr. 1540/1998 privind plata pentru poluarea mediului. De asemenea, sintagma „prevederile alin.1) art.3 din Legea nr.852/2002 stipulează derogări de la interzicerea producerea, comercializarea și utilizarea substanțelor” se va înlocui cu sintagma “prevederile alin.1) art.3 din Legea nr.852/2002 stipulează derogări de la interzicerea producerii, comercializării și utilizării substanțelor”.

**Cu respect,
Vicepreședinte,
membru corespondent**

Svetlana COJOCARU

Digitally signed by Cojocaru Svetlana
Date: 2024.05.03 15:10:30 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

**AGENȚIA DE STAT PENTRU PROPRIETATEA
INTELECTUALĂ A REPUBLICII MOLDOVA**

Str. Andrei Doga nr. 24/1, MD-2024, Chișinău, Republica Moldova
Tel.: (+373-22) 400-508, email: office@agepi.gov.md
www.agepi.gov.md

**STATE AGENCY ON INTELLECTUAL PROPERTY
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

24/1, Andrei Doga Str., MD-2024, Chisinau, Republic of Moldova
Tel.: (+373-22) 400-508, email: office@agepi.gov.md
www.agepi.gov.md

nr. 767
din 08.05.2024

Ministerul Energiei
Piața Marii Adunări Naționale, 1
MD-2012, Chișinău, Republica Moldova
secretariat@energie.gov.md

copie: **Cancelaria de Stat a Republicii Moldova**
Casa Guvernului, MD-2012,
Chișinău, Republica Moldova
cancelaria@gov.md

La nr. 07-1211
din 30.04.2024

Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a examinat proiectul Hotărârii Guvernului *pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei* (număr unic 161/MEn/2024), autor – Ministerul Energiei și, ținând cont de competența sa funcțională, comunică lipsa de obiecții și propuneri.

Director general adjunct

Digitally signed by Popa Andrei
Date: 2024.05.08 09:58:23 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Andrei POPA

Ex.: Jana Turcan
Tel.: 022-188567
E-mail: jana.turcan@agepi.gov.md

Republica Moldova

Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică
ANRE

str. Alexandr Pușkin 52/A, MD 2005 Chișinău, Tel: 022 823 955, anre@anre.md, <http://www.anre.md>

Nr. 03-03/ 2341 din 03.05.2024
La nr. 07-1211 din 30.04.2024

Ministerul Energiei al Republicii Moldova
secretariat@energie.gov.md

Prin prezenta, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (*în continuare – ANRE/Agenția*) informează că a examinat adresarea Ministerului Energiei privind avizarea repetată a proiectului Hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei (*număr unic – 161/MEn/2024*) și comunică despre lipsa obiecțiilor și propunerilor.

Veaceslav UNTILA
Director general

CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA
str. Columna 106 A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)
tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md, www.calm.md

Nr.165 din 03 mai 2024

Ministerul Energiei
secretariat@energie.gov.md
nicolae.negru@energie.gov.md
copie:
Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

AVIZ

repetat la proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei
(număr unic - 161/MEEn/2024)

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat adresarea Ministerului Energiei nr. 07-1211 din 30 aprilie 2024, privind avizarea repetată a proiectului hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei (număr unic - 161/MEEn/2024), și comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor la proiectul în cauză.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Ex. Igor Cristal, expert CALM
igor.cristal@calm.md

Societatea pe Acțiuni „CET-Nord”

Republica Moldova, 3100, mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare 168
tel. (+373-231) 53-359, 88-359
E-mail: office@cet-nord.md, www.cet-nord.md
IDNO 1002602003945, Capitalul social: 117 796 320 lei
IBAN: MD39VI022510100000013MDL
BC „Victoriabank” SA filiala 1 Bălți
BIC VICBMD2X740

Nr. 400-08/0613 din 03.05.2024
La nr. 07-1211 din 30.04.2024

Ministerul Energiei

secretariat@energie.gov.md
nicolae.negru@energie.gov.md

Copie: **Cancelaria de Stat**
cancelaria@gov.md

Referitor la: pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei (**număr unic - 161/MEn/2024**)

Urmare a examinării proiectului remis spre examinare, Vă comunicăm despre lipsa obiecțiilor și propunerilor.

**Director General interimar
al întreprinderii**

Digitally signed by Brînza Marian
Date: 2024.05.03 15:25:58 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Marian BRÎNZA

*Ex. Director Administrativ
Adrian Crasnobaev
Tel. 023153349*

25-2454 din 07.05.2024

MINISTERUL ENERGIEI
copie: CANCELARIA DE STAT

Prin prezenta, IP Centrul Național pentru Energie Durabilă (IP CNED), instituția publică de suport care are misiunea de a coordona și de a organiza activitățile orientate spre asigurarea implementării politicii de stat în domeniile de activitate atribuite în conformitate cu HG 1060/2023, cu referință la solicitarea Nr. 07-1211 din 30.04.2024, cu privire la avizarea repetată a proiectului Hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei (număr unic – 161/MEn/2024), Vă comunică susținerea acestuia cu lipsă de obiecții sau propuneri.

Cu respect,Digitally signed by Balan Manole
Date: 2024.05.08 14:42:03 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova**Director adjunct****Manole BALAN**

Ex.: Cristina MIDONI
tel.: (022) 499 444 (ext. 3)
e-mail: cristina.midoni@cned.gov.md

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD- 2068, Chișinău, str. Alecu Russo, 1
E-mail: office@competition.md; www.competition.md

Nr. DJ-06/317-627 din 10 mai 2024

Nr. 07-1211 din 30.04.2024

Ministerul Energiei al Republicii Moldova
secretariat@energie.gov.md

Plenul Consiliului Concurenței, în cadrul ședinței din 10 mai 2024, a examinat, repetat, în temeiul prevederilor art. 39 lit. c) și art. 41 alin. (1) lit. d) ale Legii concurenței nr. 183/2012, proiectul de hotărâre pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei (**număr unic 161/MEn/2024**) și, își reiterează poziția expusă pe seama acestuia în avizul Plenului Consiliului Concurenței nr. DJ-06/154-379 din 22 martie 2023, având în vedere că obiecțiile și propunerile Consiliului Concurenței nu au fost luate în considerare la definitivarea proiectului.

În acest context, repetat semnalăm îngrijorarea privind participarea reprezentantului Consiliului Concurenței în cadrul *Comisiei pentru Spații de Testare Inovativă în materie de Reglementare în domeniul Energiei* cu drept de vot, având în vedere că Consiliul Concurenței, ca autoritate națională de concurență, **nu are rolul de reglementare și supraveghere a piețelor din domeniul energiei.**

Subsecvent, atribuțiile reprezentantului Consiliului Concurenței în cadrul Comisiei menționate nu sunt specifice unei autorități de concurență și ar putea contraveni cu atribuțiile sale prevăzute de Legea concurenței nr. 183/2012 și Legea nr. 139/2012.

În acest scop, repetat semnalăm despre premisele unui risc de conflict de interes instituțional al Consiliului Concurenței, care nu dispune de competențe pentru a se expune ex-ante în procesul de selectare și aprobare a solicitanților de spații. Totodată, această prevedere va împiedica realizarea competenței ex-post de investigare a încălcărilor legislației din domeniul concurenței, inclusiv și a încălcărilor Legii nr. 139/2012, asigurată Consiliului Concurenței de art. 39 al Legii concurenței.

Astfel, luând în considerare că atribuțiile Comisiei exced atribuțiile angajaților Consiliului Concurenței prevăzute de Legea nr.183/2012, **considerăm imperios de a fi exclusă autoritatea de concurență din componența Comisiei**

pentru Spații de Testare Inovativă în materie de Reglementare în domeniul Energiei.

Proiectul prevede unele măsuri de sprijin care sunt reglementate de Legea cu privire la ajutorul de stat nr. 139/2012. În acest sens, învederăm despre faptul că conținutul proiectului nu corespunde cu cerințele de conținut stabilite de alin.(4) al art. 6 din Legea nr. 139/2012, întrucât, nu prevede clar formele și obiectivele măsurilor de sprijin propuse.

Totodată, în mod repetat atragem atenția la faptul că în conținutul proiectului nu este clar prevăzut statutul juridic al *Comisiei pentru Spații de Testare Inovativă în materie de Reglementare în domeniul Energiei* și nu este clar stabilită entitatea care va purta răspunderea pentru acțiunile sau inacțiunile de intervenție pe piață ce ar putea avea ca efect limitarea concurenței, respectiv nu este clar cine va avea nemijlocit calitatea procesuală în instanța de judecată de participant - reclamant sau pârât: Comisia, Ministerul Energiei sau Guvernul la contestarea în instanța de judecată a deciziilor Comisiei.

Alexei Gherțescu
Președinte

Digitally signed by Gherțescu Alexei
Date: 2024.05.10 16:12:39 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Nr.21/1-1768 din 01.04.2024

Ministerul Energiei

Copie: Cancelaria de Stat

Ca urmare a recepționării la 25.03.2024 a demersului Cancelariei de Stat nr.18-69-2202 din 26.02.2024, referitor la avizarea *proiectului de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei (nr. unic 161/MEn/2024)*, în conformitate cu competențele legale, comunicăm următoarele *obiecții* asupra cărora insistăm, în caz contrar proiectul nu poate fi promovat.

1. Din start constatăm că, Ministerul Energiei a inițiat un proiect de lege pentru punerea în aplicare a unui mecanism de reglementare a experimentelor inovative în sectorul energetic, în vederea efectuării de teste temporare sub forma unor spații inovative de testare în materie de reglementare, cu scopul dezvoltării și creării de produse, tehnologii, servicii, modele de afaceri și noi abordări inovatoare referitoare la producerea, furnizarea sau consumul de energie (*potrivit art.1 din proiect*), cu stabilirea în *dispoziții finale și tranzitorii a unor derogări de la 29 de legi integrale*, inclusiv care *au fost abrogate* (de exemplu: Legea nr.116/2012 privind securitatea industrială a obiectelor industriale periculoase (art.39 alin.(22)) sau în privința cărora este adoptată o lege (Codul urbanismului și construcțiilor nr.434/2023), care stipulează *momentul abrogării* lor, cum este cazul: Legii nr.721/1996 privind calitatea în construcții (art.39 alin.(7)), Legii nr.835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului (art.39 alin.(8)), Legii nr.163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție (art.39 alin.(9)), lucru inacceptabil într-un sistem de drept bazat pe supremația legii.

2. Astfel, enunțăm faptul că repetabilitatea exagerată a derogărilor de la 29 de legi indică faptul că proiectul legii necesită modificări și ajustări pentru a corespunde cerințelor sociale, fiind inadmisibil ca la etapa de elaborare a unei legi să fie stipulate o serie de derogări (de la mai multe legi, cu obiect de reglementare divers și diferit de obiectul de reglementare al proiectului de lege înaintat). Mai mult ca atât, derogarea este admisă cu titlu de excepție și numai în coraport cu reglementarea-cadru în materie (printr-un act normativ de nivel egal cu cel al reglementării de bază și cu obiect de reglementare conex) și doar în cazul în care se va folosi norma concretă din legea de la care se derogă (spre exemplu, prin derogare de la art.x alin.(y) din Legea nr.z).

3. Totodată, semnalăm că prin cele 29 de derogări de la legi, *de facto*, are loc restrângerea câmpului de aplicare a normelor juridice reglementate prin cele 29 de legi, precum și modificări abuzive ale acestora, dându-i-se o prioritate nejustificată

proiectului de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei.

4. Or, *obiectivele reglementărilor în domeniul amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor*, statuate la art.4 din Codul urbanismului și construcțiilor nr.434/2023 (*vizat la art.39 alin.(2) din proiectul legii*) sunt:

- sporirea eficienței activităților în sfera amenajării teritoriului, urbanismului, proiectării și construcțiilor prin asigurarea unui cadru normativ stabil pe termen lung, astfel încât acesta să nu permită apariția consecințelor nefavorabile pentru factorii implicați în elaborarea documentației de amenajare a teritoriului și de urbanism, în operațiunile de urbanism, în proiectarea, execuția, exploatarea și postutilizarea construcțiilor;

- stabilirea unor reguli și proceduri certe, prin elaborarea de norme juridice clare, care să nu permită interpretări arbitrare. Termenele, modalitatea de achitare și sumele spre plată în calitate de taxe trebuie să fie clar stabilite pentru fiecare beneficiar, astfel încât acesta să își poată determina și înțelege obligațiile impuse de lege, precum și să poată determina influența propriilor decizii de management al execuției construcției asupra sarcinii fiscale;

- dezvoltarea echilibrată și durabilă a localităților și teritoriului.

Prin urmare, obiectivele reglementărilor în domeniul amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor sunt intangibile în raport *cu scopul și domeniul de aplicare a proiectului de lege* cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei și respectiv, *propunerile de la art.39 alin.(2) din proiectul legii se vor exclude*.

5. De asemenea, *de la art.39 din proiect, se va exclude alin.(3)*, ce vizează Codul transporturilor rutiere nr.150/2014, deoarece domeniul de reglementare al Codului transporturilor rutiere este diferit de obiectul de reglementare al proiectului de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei. Mai mult, Codul transporturilor rutiere transpune mai multe regulamente-cadru ale Uniunii Europene, care nu stabilesc norme derogatorii pentru spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei, iar aprobarea acestor norme poate avea inclusiv impact asupra siguranței operațiunilor de transport rutier.

6. Cu referire la intenția de stabilire a derogărilor de la Legea nr.303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare (*art.39 alin.(15) din proiectul legii*) menționăm că, alimentarea cu apă, captarea și epurarea apelor uzate sunt de o importanță deosebită pentru asigurarea calității vieții cetățenilor, dezvoltarea economică a țării, precum și protecția sănătății populației și a mediului înconjurător.

În egală măsură, potrivit prevederilor art.4 lit.c) din Legea nr.174/2021 privind mecanismul de examinare a investițiilor de importanță pentru securitatea statului, *exploatarea infrastructurii din domeniul apei și canalizării este unul dintre domeniile de importanță pentru securitatea statului*.

În conformitate cu prevederile art.32 alin.(1) din Legea nr.303/20213 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, activitatea de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și/sau de canalizare se supune reglementării prin licențiere.

Subsecvent, potrivit prevederilor art.23 alin.(2) lit.a) și e) din Legea apelor nr.272/2011, activitățile de captare a apei din sursele de apă de suprafață și din cele subterane pentru alimentarea cu apă destinată consumului uman, inclusiv pentru prelucrarea produselor alimentare și în agroindustrie, precum și de deversare a apelor uzate pot fi efectuate numai în bază de autorizație de mediu pentru folosința specială a apei.

În contextul celor descrise, **propunerile de la art.39 alin.(15) din proiect se vor exclude**, deoarece acestea pot influența negativ calitatea, continuitatea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare.

7. În continuare, **la art.12 alin.(3) din proiect**, atenționăm că acesta urmează a fi exclus sau reformulat, având în vedere necesitatea clarificării a aspectului care pot fi „**acțiunile și/sau omisiunile**” pentru care nu se aplică sancțiuni. La caz menționăm că, în cazul în care implementarea proiectului generează careva distrugerii sau acțiunile de testare au un grad ridicat de pericol, nu pot fi aplicate nici un fel de derogări de la normele legale generale.

8. Consecutiv, **art.13 din proiect** urmează a fi completat cu prevederi care ar stabili *statutul Comisiei* pentru spații de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei, precum și *modul de organizare a activității secretariatului*, în special în partea ce ține de remunerarea personalului antrenat. Astfel, se consideră oportun de a menționa expres că, calitatea de membru a Comisiei este o activitate neremunerată, iar funcționarea secretariatului este asigurată de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei.

9. În final, **la art.16 alin.(4) din proiect**, textul „planul local de amenajare a teritoriului și/sau urbanism” se va substitui cu cuvintele „documentația de amenajare a teritoriului și documentația de urbanism”.

Secretar general

Digitally signed by Turcanu Angela
Date: 2024.04.01 14:45:04 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Angela ȚURCANU

Executor: Silvia Muntean
Adresă de e-mail: silvia.muntean@midr.gov.md
Telefon: 022250672

Ministerul Infrastructurii
și Dezvoltării Regionale
al Republicii Moldova

Nr.21/1-2490 din 07.05.2024
La nr.07-1211 din 30.04.2024

Ministerul Energiei

e-mail: secretariat@energie.gov.md
nicolae.negru@energie.gov.md

Copie: **Cancelaria de Stat**

e-mail: cancelaria@gov.md

Ca urmare a examinării repetate a *proiectului de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei (număr unic 161/MEEn/2024)*, în limitele competențelor funcționale, comunicăm despre menținerea obiecțiilor expuse prin avizul nr.21/1-1768 din 01.04.2024, considerând că proiectul, în redacția prezentată, nu poate fi promovat în ședința Guvernului.

Secretar general

Digitally signed by Turcanu Angela
Date: 2024.05.07 16:00:05 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Angela TURCANU

Ex.: *Silvia Muntean*
Tel.: 022250672
E-mail: silvia.muntean@midr.gov.md

Nr.21/1-3094 din 10.06.2024

E-mail-ul din 03.06.2024

Ministerul Energiei

Copie: Cancelaria de Stat

Urmare a recepționării la 03.06.2024 a e-mail-ului referitor la examinarea și avizarea *proiectului de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei (număr unic 161/MEn/2024)*, în limitele competențelor funcționale, comunicăm următoarele propuneri de îmbunătățire.

I. la proiectul legii

1. La **art.2 alin.(2)** se va exclude textul „, , inclusiv, dar fără a se limita la următoarele domenii:

- a) *servicii de flexibilitate și de echilibrare;*
- b) *stocare;*
- c) *integrarea gazelor regenerabile, inclusiv a gazelor cu emisii reduse de dioxid de carbon, inclusiv a hidrogenului;*
- d) *electromobilitate;*
- e) *comunitățile energetice;*
- f) *rețele de energie electrică și de gaze naturale inteligente;*
- g) *integrarea surselor de energie regenerabilă;*
- h) *stabilirea tarifelor și prețurilor în domeniul energetic;*
- i) *digitalizarea proceselor de distribuție și transport a energiei;*
- j) *implementarea noilor tehnologii și soluții constructive în rețelele de distribuție și transport a energiei.”.*

În cazul în care prevederile legii se extind asupra tuturor proiectelor care întrunesc careva cerințe, enumerarea domeniilor de aplicare a legii nu este necesară. Enumerarea acestor domenii este posibilă în cazul în care prevederile legii se aplică doar domeniilor specificate.

2. În contextul obiecției menționate *supra*, în cazul în care se vor menține domeniile specificate, se consideră oportun de completat **art.5** al proiectului cu noțiunea „*electromobilitate*”, pentru a avea o imagine clară ce presupune acest domeniu.

3. La **art.12:**

- **alin.(1)**, se propune substituirea cuvintelor „*Titularul unei hotărâri de aprobare*” cu cuvântul „*Participantul*”;

- **alin.(2)**, primul enunț se va exclude deoarece nu este clar obiectul de reglementare al acestuia. Concomitent atragem atenția că printr-o hotărâre a Guvernului pot fi acordate derogări doar de la prevederile aprobate de Guvern, dar nu și de la prevederile aprobate la nivel de lege.

- **alin.(3)** se va revizui, deoarece exonerarea expresă de la răspundere a participantului nu poate fi acceptată. Mai mult, luând în considerare că domeniile de aplicare a legii au un grad înalt de risc, hotărârea Guvernului trebuie să reglementeze clar măsurile de siguranță care trebuie realizate de participant.

- **alin. (4)** se va redacta în acord cu obiecțiile expuse la alin.(2).

4. Art.16 alin.(1) se va revizui, ori întreprinderea sau persoana fizică interesată de aprobarea unui proiect de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energetic nu poate iniția elaborarea unui proiect de hotărâre de Guvern.

5. Art.19 se va reformula prin prisma prevederilor art.6 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, în partea ce ține de emiterea unei „hotărâri motivate”. Mai mult, conform prevederilor Legii prenotate, Guvernul aprobă hotărâri, dar nu le emite (Cancelaria de Stat asigură emiterea numerelor acestora și aducerea spre cunoștință în modul stabilit).

6. Prevederile art.20 urmează a fi reconsiderate, ori conform art.6 al proiectului, competențele descrise aparțin exclusiv Guvernului, dar nu organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei.

7. La art.21 alin.(2), trimiterea către alin.(1) al art.18 se va revedea, deoarece art.18 nu are alineate distincte numerotate cu cifre.

8. La art.39 lit.b), se propune extinderea termenului de intrare în vigoare a legii până la 10 luni pentru a fi identic cu termenul de elaborare a altor acte normative. În cazul menținerii discrepanțelor pot fi înregistrate dificultăți în procesul de implementarea a legii.

II. la Sinteza obiecțiilor și propunerilor

Este de remarcat că, în Sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect nu este menționat avizul ministerului nr.21/1-1768 din 01.04.2024, iar avizul repetat nr.21/1-2490 din 07.05.2024 conține obiecții asupra proiectului de lege înregistrat cu număr unic 161/MEn/2024.

Secretar general

Digitally signed by Turcanu Angela
Date: 2024.06.10 15:55:04 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Angela TURCANU

Executori: Silvia Muntean (022250672); Andrei Slanina (022250539)

MD 2004, mun. Chișinău, bd Ștefan cel Mare și Sfânt, 162, tel. 022 20 45 87, e-mail: cancelaria@mediu.gov.md

Nr.13-05/1330 din 16.05.2024

la nr. 07-1211 din 30.04.2024

Ministerul Energiei

În contextul examinării repetate a proiectului de hotărâre a Guvernului *pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei (număr unic 161/MEn/2024)* și reiterăm poziția expusă anterior, conform căreia prevederile art. 12 alin. (2) care stipulează derogări de la prevederi specifice din domeniul energiei, amenajării teritoriului, construcțiilor, mineritului, protecției mediului, conservării naturii, gestionării apelor, protecției patrimoniului cultural și instalării, exploatării și racordării instalațiilor de producere a energiei, de la normele de procedură fiscală sau de la orice altă prevedere legală, care împiedică sau îngreunează în mod substanțial punerea în aplicare a proiectului de testare inovativă în materie de reglementare au un caracter mult prea general și creează premise apariției neconcordanțelor legislative.

Ministru

Digitally signed by Lazarencu Sergiu
Date: 2024.05.20 14:28:48 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Sergiu LAZARENCO

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

02 mai 2024

nr. 07/5-09/111

La numărul unic 161/MEn/2024

*Referitor proiectul de hotărâre pentru aprobarea
proiectului de lege cu privire la spațiile de testare
inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei*

Ministerul Energiei

e-mail: secretariat@energie.gov.md

În copie: Cancelaria de Stat

e-mail: cancelaria@gov.md

La solicitarea Ministerului Energiei nr.17-1211 din 30 aprilie 2024, Ministerul
Finanțelor a examinat repetat proiectul de hotărâre *pentru aprobarea proiectului de
lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul
energiei* (număr unic 161/MEn/2024), și în limita atribuțiilor funcționale, comunică
lipsă de propuneri și obiecții.

Secretar general al ministerului

Digitally signed by Roșca Dina
Date: 2024.05.03 08:44:40 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Dina ROȘCA

Ex.: Doina Bordei
tel.: (022)26-26-86
e-mail: doina.bordei@mf.gov.md

S.A. „Rețelele Electrice de Distribuție Nord”

MD-3100, mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare, 180 "A",
e-mail: anticamera@rednord.md Tel./Fax. (0231) 5-31-00/5-31-18
IDNO 1003602006563 Cod TVA 1200555
Cod IBAN MD70VI222400001171264MDL
BC "Victoriabank" SA fil. nr. 1 m. Bălți;
Codul băncii VICBMD2X740

Nr. STP 05/782 din "07 05 2024"

Ministerul Energiei al Republicii Moldova

MD-2012, mun. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale nr. 1

Tel: +373-22-25-01-31

Email: nicolae.negru@energie.gov.md

secretariat@energie.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat a Republicii Moldova

Email: cancelaria@gov.md

Prin prezenta, administrația S.A. „RED-Nord” Vă aduce la cunoștință că a examinat adresarea DVS. Nr. 07-11211 din 30.04.2024 cu privire la avizarea proiectului de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei (număr unic-161/Men/2024)

Vă informăm că administrația S.A. „RED-Nord” nu are sugestii sau recomandări referitor la proiectul de Hotărâre menționat.

Cu respect,
Director general interimar
S.A. "RED-Nord"

Romeo LOPOTENCU

FEE-NORD

Furnizarea Energiei Electrice Nord

S.A. „Furnizarea Energiei Electrice Nord”
MD-3129, mun. Bălți, str. Strîi, 17 „a”
Cod fiscal 1015602003305
Capitalul social 600 000 lei
www.fee-nord.md
e-mail:anticamera@fee-nord.md
Tel: (231) 6-43-07

Nr. 05-414 din 02.05.2024

Ministerul Energiei al Republicii Moldova

MD-2012, mun. Chișinău,

Piața Marii Adunări Naționale, 1

secretariat@energie.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat a Republicii Moldova

cancelaria@gov.md

Referitor la solicitarea Dvs. nr. 07-1211 din 30.04.2024, privind *avizarea repetată a proiectului Hotărârii Guvernului pentru aprobarea de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei (număr unic 161/MEn/2024)*, autor – **Ministerul Energiei**, S.A. „FEE-Nord”, comunică că nu are careva obiecții/proponeri asupra proiectului menționat supra.

Director General interimar

S.A. „FEE-Nord”

Oleg PETELCA

Digitally signed by Petelca Oleg
Date: 2024.05.02 16:01:38 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Exec.: O. Blaj
Tel. 062163456

Digitally signed by Blaj Octavian
Date: 2024.05.02 14:37:49 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Guvernul Republicii Moldova
Agenția Proprietății Publice
„TERMoeLECTRICA” S.A.
MD-2024, mun. Chișinău, str. Tudor Vladimirescu, 6
Tel.: +373-22-43-64-59, fax: +373-22-49-50-97
E-mail: anticamera@termoelectrica.md
Cod fiscal: 1003600026295, Cod TVA: 0400008
Cod IBAN: MD031600000002251326842
B.C. „Moldindconbank” S.A., sucursala „Burebista”
Capitalul social: 554051660 lei

Правительство Республики Молдова
Агентство Публичной Собственности
„TERMoeLECTRICA” A.O.
MD-2024, mun. Кишинэу, ул. Тудор Владимиреску, 6
Тел: +373-22-43-64-59, fax: +373-22-49-50-97
E-mail: anticamera@termoelectrica.md
Фискальный код: 1003600026295, НДС: 0400008
Код IBAN: MD03ML00000002251326842
B.C. „Moldindconbank” A.O., отделение „Burebista”
Уставный капитал: 554051660 лей

Nr. 79/4466 din 08.05.24
La nr. 07-1211 din 30.04.2024

Ministerul Energiei

Piața Marii Adunări Naționale, 1

MD-2033, mun. Chișinău

e-mail: secretariat@energie.gov.md

nicolae.negru@energie.gov.md

Copie: **Agenția Proprietății Publice**

Vasile Alecsandri, 78

MD-2012, mun. Chișinău

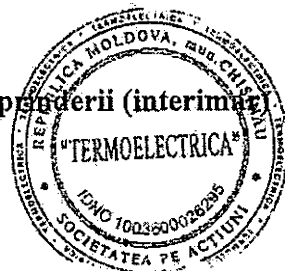
e-mail: corespondenta@app.gov.md

Prin prezenta, „Termoelectrica” S.A. informează că, a examinat demersul Ministerului Energiei referitor la avizarea repetată a proiectului Hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei și comunică următoarele.

Conform Sintezelor obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul Legii menționat Ministerul Energiei a indicat că se acceptă propunerea „Termoelectrica” S.A. referitor la extinderea domeniului de aplicare a legii în cauză dincolo de proiectele de energie electrică pe întregul sector energetic, inclusiv domeniile combustibilului, energiei termice, eficienței energetice, energiei regenerabile, etc. Astfel, examinând proiectul modificat a fost identificat faptul că propunerile respective nu au fost incluse în textul proiectului de lege, spre exemplu, noțiunile *Proiect de testare inovativă în materie de reglementare, Decizie de aprobare etc.*

Reieșind din cele expuse, solicităm respectuos introducerea modificărilor propuse de „Termoelectrica” S.A. prin avizul nr. 79/3612 din 25.03.2024 în tot textul proiectului de lege.

Director General al întreprinderii (interimar)

Iurie RAZLOVAN

Ex: Gherșun Natalia
022 436 472

Nr. 185-02 din 13.05.2024
La Nr. 07-1211 din 30 aprilie 2024

MINISTERUL ENERGIEI

Prin prezenta, Agenția de Investiții, vă informează că am luat cunoștință cu proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei (număr unic - 161/MEn/2024).

În limita competențelor funcționale, obiecții sau comentarii la nu avem.

Cu respect,

**Natalia Bejan
Director general
Agenția de Investiții**

Digitally signed by Bejan Natalia
Date: 2024.05.13 18:39:59 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării
al Republicii Moldova

Nr. 16/1 – 1472 din 10.05.2024

Ministerul Energiei
Copie: Cancelaria de Stat

Urmare examinării repetate a proiectului Hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei (număr unic - 161/MEn/2024), în limita competențelor funcționale comunicăm următoarele.

Tabelul de sinteză a obiecțiilor și propunerilor denotă că au fost acceptate integral obiecțiile și propunerile înaintate la prima avizare, iar proiectul inițial a fost modificat. Cu toate acestea, constatăm că proiectul de hotărâre definitivat, nu reflectă în mod corespunzător aceste modificări. Prin urmare, reiterăm poziția Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării exprimată prin demersul nr. 16/1-750 din 11.03.2024.

În acest sens, considerăm necesar excluderea derogării propuse prin art. 39 alin. (26), în speță completarea art. 1 din Legea nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității. Legea nr. 235/2011 constituie cadrul națională pentru implementarea Regulamentului (CE) nr. 765/2008 și a Deciziei nr. 768/2008/CE. Aceasta reprezintă cadrul legal orizontal care facilitează eliminarea barierelor tehnice în calea comerțului, creând un cadru național armonizat pentru activitățile de acreditare și evaluare a conformității.

Obiecția menționată supra este valabilă și pentru alin. (27), al aceluiași articol, prin care se propune completarea art. 1 din Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007. Prevederea propusă în proiect contravine cadrului de reglementare european, și nu este compatibilă Codului european al comunicațiilor electronice, instituit prin Directiva (UE) 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018, și urmează a fi exclusă.

Adițional, subliniem că includerea derogărilor în cadrul normativ național armonizat la acquis-ul comunitar ar putea genera deficiențe și tergiversări ale procesului de screening bilateral preconizat pentru semestrul II al anului curent.

Secretar de stat

Ex. Natalia JALBA, 022 250-642
Valeriu GRIBINCEA, 022 250-630

Digitally signed by Ceban Cristina
Date: 2024.05.10 15:37:45 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Cristina CEBAN

SERVICIUL DE INFORMAȚII ȘI SECURITATE AL REPUBLICII MOLDOVA

MD 2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 166, tel. 022-239-625, fax 022-234-068, e-mail: sis@sis.md

„14” mai 2024

Nr. E/5083

La scrisoarea Ministerului energiei
Nr. 07-1211 din 30.04.2024

Ministerul Energiei
secretariat@energie.gov.md

Copie: **Cancelaria de Stat**
cancelaria@gov.md

Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova (*în continuare – Serviciul*), a examinat repetat proiectul de hotărâre a Guvernului *pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei (număr unic 161/MEn/2024)*, și Vă comunică lipsa obiecțiilor.

Alexandru MUSTEAȚA
Director

Digitally signed by Musteața Alexandru
Date: 2024.05.14 10:10:57 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Zimbra

nicolae.negru@energie.gov.md

Re: Legea privind spațiile de testare inovativă în domeniul energiei NU 161/MEn/2024**De la :** Cristina Chistol <cristina.chistol@cna.md>

joi, 06 iun., 2024 15:16

Subiect : Re: Legea privind spațiile de testare inovativă în domeniul energiei NU 161/MEn/2024

📎 1 fișier atașat

Către : nicolae negru <nicolae.negru@energie.gov.md>**Cc :** Elena Bedros <elena.bedros@cna.md>

bună ziua,

În contextul examinării proiectului definitivat de lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei (număr unic 161/MEn/2024) și sintezei pe marginea expertizei ELO24/9663 din 10.05.2023, Vă comunicăm următoarele:

1. Urmînd logica de reglementare acceptată de autor conform obiecțiilor și recomandărilor de la obiecția nr2 – se impune reconsiderarea art.24 alin.(3), sub aspectul *prerogativei executivului de a stabili inaplicabilitatea* unor acte normative primare *sau exonarea* de răspundere a participantului pentru acțiunile și/sau omisiunile acestuia legate strict de implementarea proiectului.

2. cu referire la obiecția nr 7 (**Cu titlu de obiecție generală vis-a-vis de CAPITOLUL VIII DISPOZIȚII FINALE**) - În contextul analizei vizate de expertiză (obiecția nr.2 *Astfel, regimul juridic aplicabil, facilitățile acordate și eventuala exonerare de răspundere a participantului constituie obiectul de reglementare a proiectului de lege supus expertizei și urmează să se regăsească ad literam în textul legii*), derogările sunt deja vizate de cadrul normativ (proiectul legii), ele nu pot fi acordate ulterior ("se acordă derogări" – redacția proiectului).

Prin urmare, se recomandă reconsiderarea formulei vizate de expertiză - *Substituirea expresiei "pot fi acordate derogări" cu expresia "beneficiază de derogări" cu specificarea subiectului ce beneficiază de derogare.*

3. cu referire la obiecția nr.8 se remarcă că desi sinteza vizează acceptarea recomandărilor – autorul a operat parțial modificările propuse, or nu a fost reglementat termenul administrative (imputabil entității publice în context) de retragerea dreptului participantului de a opera proiectul de testare inovativă aplicabil în spețele vizate de art.24 alin.(5)-(6) al proiectului

Cu respect,

Cristina Chistol

inspector principal

Direcția Legislație și Expertiza Anticorupție

Centrul Național Anticorupție

tel. 022 257-421

De la: "nicolae negru" <nicolae.negru@energie.gov.md>**Către:** "lidia pidpenco" <lidia.pidpenco@mediu.gov.md>, "daniela sandu"

<daniela.sandu@mediu.gov.md>, "tatiana ivasiuc" <tatiana.ivasiuc@justice.gov.md>, "natalia

jalba" <natalia.jalba@mded.gov.md>, "valeriu gribincea" <valeriu.gribincea@mded.gov.md>,

"Cristina Chistol" <cristina.chistol@cna.md>, "Silvia Muntean" <silvia.muntean@midr.gov.md>

cc: "Cristina Preteatcu" <cristina.pereteatcu@energie.gov.md>, "Nataly Zamfir"

<nataly.zamfir@yahoo.com>, "mona banu" <monna_da@yahoo.com>, "maria tarigradean"

<maria.tarigradean@undp.org>

Trimis: luni, 3 iunie, 2024 16:51:28**Subiect:** Legea privind spațiile de testare inovativă în domeniul energiei NU 161/MEn/2024**Stimați Colegi,**

În contextul promovării de către Ministerul Energiei a proiectului de Lege cu privire la spațiile de testare inovativă în materie de reglementare în domeniul energiei (**număr unic**

161/MEEn/2024), Vă comunicăm că urmare a procesului de avizare repetată și a consultărilor în regim de lucru cu reprezentanții părților interesate, a fost elaborat tabelul de sinteză și ajustat proiectul conform recomandărilor.

În acest context, considerând necesitatea ca actele normative să fie promovate urmare a unui consens între autoritățile administrației publice și a părților interesate, luând în considerație discuțiile petrecute după a doua avizare, rugăm respectuos expunerea **în regim de lucru** a opiniei asupra actului normativ având în vedere acceptarea propunerilor din a doua avizare, **care au contribuit semnificativ la îmbunătățirea proiectului de Lege.**

Vă mulțumesc pentru disponibilitatea Dumneavoastră și mizăm pe o concluzare constructivă în continuare!

Cu respect,

Nicolae NEGRU,
Consultant principal, Direcția energie electrică,
Ministerul Energiei al Republicii Moldova
E-mail: nicolae.negru@energie.gov.md
Tel: +373-68358779
Site: <https://energie.gov.md/ro>

Acest mesaj poate conține informații confidențiale sau privilegiate și este destinat doar pentru uzul destinatarilor săi. Prin prezenta, sunteți explicit notificat că orice diseminare, copiere, retransmitere sau comunicare în orice altă formă, totală sau parțială a acestui mesaj, fără a avea în prealabil acordul scris al emitentului, este interzisă! În cazul în care din greșeală primiți acest mesaj, sunteți rugați să notificați emitentul și să distrugeți mesajul. Vă mulțumim!